

Název: **POETICKÝ REALISMU V KONTEXTU FILMU 30. A 40. LET (1929-1949)**

Forma: jednosemestrální přednáška

Vyučující: PhDr. David Čeněk

Časový rozsah: 4 hodiny týdně

Charakteristika obsahu:

Historická přednáška je zaměřena na vývoj francouzské kinematografie v popisovaném období. Nebude se tedy věnovat uměleckému profilu jednotlivých autorů ale tématům kinofikace, nástupu zvukového filmu, filmovým periodikům a stavu filmové kritiky, ekonomickým aspektům, novým estetickým tendencím (především poetickému realismu). K jednotlivým tématickým okruhům je zaměřen i výběr filmů, které nemají být ukázkou kvalitativně nejlepších počínů, ale mají ukázat rozmanitost dobové produkce.

Forma atestace: zkouška

Požadavky k atestaci:

- analýza vybraného filmu a jeho zařazení do dobového kontextu i rozbor jeho uměleckého přínosu
- rozhovor se studentem na jedno z následujících témat (přesný seznam témat ke zkoušce bude určen na konci semestru):
  1. Technické a ekonomické změny francouzského filmu při přechodu na zvukový film (1929-1939), zásahy státu, cenzura.
  2. Mezinárodní vztahy s USA a s Německem, Blum-Byrnsova dohoda, distribuce po roce 1944. Činnost nejvýznamnějších filmových společností (Éclair, Gaumont, Pathé).
  3. Kinofikace a reklama (Gaumont palace, Rex aj., Jean Mineur). Filmová periodika (Ciné Miroir, Cinémond, L'Écran français, Mon ciné aj.). Filmová kritika (Georges Charensol, Robert Chazal, Giuseppe Lo Duca, Franche Roche, Georges Sadoul aj.)
  4. Žánry a dobové trendy (koloniální film, comique troupier - vojenské filmy, melodrama, cinéma du sam' di soir, hudební komedie) – Christian-Jaque, Michel Tourneur aj.
  5. Poetický realismus – východiska, charakteristika, zástupci.
  6. Sociologický pohled na změny ve filmovém průmyslu – konstituce povolání filmaře, chápání lidového a komerčního filmu, role odborů a jejich vliv. Film Lidové fronty 1935-37 (skupina Říjen, Film-Svoboda, politicky podmíněná produkce).
  7. Situace filmového průmyslu v době okupace 1940-44 (C.O.I.C. a státní zásahy do kinematografie, Jean-Paul le Chanois, Louis Daquin a filmový odboj, poválečné procesy s kolaboranty, IDHEC).
  8. Psychologie vichistického diváka a jeho vkus. Alfred Greven a Continental Films. Cenzura a politicky nekorektní filmy (Claude Autant-Lara, Henri-Georges Clouzot, Jacques Becker, Robert Bresson, Jean Grémillon). Žánry a dobové trendy (hvězdný systém, tradice bel esprit).
  9. Situace filmového průmyslu po II. světové válce (kultura studené války, amerikanizace domácí kultury, systém podpor, profesionalizace filmového

průmyslu a s tím spojená estetika studiových filmů – tradice kvality, vznik CNC).

Povinné filmy (Zde může dojít ke změnám. Bez výjimky bude požadována znalost všech filmů promítnutých na přednáškách. Seznam bude uzavřen na konci semestru.) :

1933

Trojka z mravů, r. Jean Vigo

1934

Atalanta, r. Jean Vigo

1935

Hřížné ženy boomské, r. Jacques Feyder

1936

Román podvodníka, r. Sacha Guitry

La vie est à nous (Život nám patří), r. Jean Renoir

1937

Velká iluze, r. Jean Renoir

Pépé le Moko, r. Julien Duvivier

1938

Hôtel du Nord, r. Marcel Carné

Nábřeží mlh, r. Marcel Carné

Člověk bestie, r. Jean Renoir

1939

Den začíná, r. Marcel Carné

Pravidla hry, r. Jean Renoir

1942

Návštěva z temnot, r. Marcel Carné

1943

Ďáblova ruka, r. Maurice Tourneur

Havran, r. Henri Georges-Clouzot

Andělé hříchu, r. Robert Bresson

Letní světlo, r. Jean Grémillon

1943-44

propagandistické filmy (fragmenty viz přednáška): Korupčníci, Temné síly, r. Pierre Ramelot (oba)

1945

Čáry a kouzla, r. Christian-Jaque

Děti ráje, r. Marcel Carné

Dámy z Bouloňského lesíka. r. Robert Bresson

PROGRAM KURZU (může dojít ke změně nebo posunu témat dle aktuální situace)

1) 28.02. 2014

projekce: **Atalanta, r. Jean Vigo**

Technické a ekonomické změny francouzského filmu při přechodu na zvukový film (1929-1939), zásahy státu, cenzura.

2) 7.3. 2014

projekce: **Hôtel du Nord, r. Marcel Carné**

Poetický realismus – východiska, charakteristika, zástupci.

Analýza: Atalanta.

3) 14.3. 2014

projekce: **Nábřeží mlh, r. Marcel Carné**

Kinofikace a reklama (Gaumont palace, Rex aj., Jean Mineur). Filmová periodika (Ciné Miroir, Cinémond, L'Écran français, Mon ciné aj.). Filmová kritika (Georges Charensol, Robert Chazal, Giuseppe Lo Duca, Franche Roche, Georges Sadoul aj.)

4) 21.3. 2014

projekce: **Den začíná, r. Marcel Carné**

Analýza: Hotel du Nord, Nábřeží mlh, Den začíná.

Sociologický pohled na změny ve filmovém průmyslu – konstituce povolání filmaře, chápání lidového a komerčního filmu, role odborů a jejich vliv. Film Lidové fronty 1935-37 (skupina Říjen, Film-Svoboda, politicky podmíněná produkce).

5) 28.3. 2014

projekce: **Velká iluze, r. Jean Renoir**

Žánry a dobové trendy (koloniální film, comique troupier - vojenské filmy, melodrama, cinéma du sam' di soir, hudební komedie) – Christian-Jaque, Michel Tourneur aj.

Situace filmového průmyslu v době okupace 1940-44 (C.O.I.C. a státní zásahy do kinematografie, Jean-Paul le Chanois, Louis Daquin a filmový odboj, poválečné procesy s kolaboranty, IDHEC).

6) 4.4. 2014

Přednáška se nekoná, je nahrazena projekcí pro KFS FF UK.

BIO PONREPO, Bartolomějská 11

projekce 9h10-12h40:

Hřížné ženy boonské, r. Jacques Feyder

Čáry a kouzla, r. Christian-Jaque

7) 11.4. 2014

projekce: **Pravidla hry, r. Jean Renoir**

Analýza: Velká iluze

8) 18.4. 2014

projekce: **Havran, r. Henri Georges-Clouzot**

projekce: **Ďáblova ruka, r. Maurice Tourneur**

9) 25.4. 2014

projekce: **Román podvodníka, r. Sacha Guitry**

Analýza: Pravidla hry, Román podvodníka

Psychologie vichistického diváka a jeho vkus. Alfred Greven a Continental Films. Cenzura a politicky nekorektní filmy (Claude Autant-Lara, Henri-Georges Clouzot, Jacques Becker, Robert Bresson, Jean Grémillon). Žánry a dobové trendy (hvězdný systém, tradice bel esprit).

10) 16.5. 2014

projekce: **La vie est à nous (Život nám patří), r. Jean Renoir; propagandistické filmy (fragmenty viz přednáška): Korupčníci, Temné síly, r. Pierre Ramelot (oba)**

Situace filmového průmyslu po II. světové válce (kultura studené války, amerikanizace domácí kultury, systém podpor, profesionalizace filmového průmyslu a s tím spojená estetika studiových filmů – tradice kvality, vznik CNC).

DOPORUČENÉ FILMY:

Pod střechami Paříže, r. René Clair, 1930

Ten vojenský život, r. Michel Tourneur, 1932

Boudu z vody vytažený, r. Jean Renoir, 1932

Milión, r. René Clair

La chienne, r. Jean Renoir

On purge bébé, r. Jean Renoir

Au bonheur des dames, r. Julien Duvivier

Směšné drama, r. Marcel Carné

VÝBĚR DOPORUČENÉ LITERATURY:

Dějiny filmu : přehled světové kinematografie / Kristin Thompsonová, David Bordwell, 2007 – odpovídající kapitoly.

Barthélémy, Amengual , René Clair, Orbis, 1966.

Beylie, Calude, Une histoire du cinéma français, Larousse, 2000

Brož, Jaroslav, René Clair, Československý filmový ústav, Praha, 1973.

Cieslar, Jiří, Kočky na Atalantě (texty: Velká iluze, Kočky na Atalantě), AMU, 2003.

Clair, René, Po zralé úvaze, Orbis, 1964.

Crisp, Colin, Genre, Myth, and Convention in the French Cinema 1929-1939, Indiana University Press, 2002.

Desrichard, Yves, Julien Duvivier, BIFI/Durant, 2001.

Jeancolas, Jean-Pierre, Le cinéma des français 1929-1944. Francie: Éditions Nouveau Monde, 2005.

Klepikov, Milan, Atalanta opět vyplouvá (in Film a doba č.2), 2005.

kolektiv autorů, L'Atalante. Paris: Cinémathèque française, 2000.

Pérez, Michel, Les Films de Carné, Ramsay, 1994.

Renoir, Jean, Můj život a mé filmy, Academia, 2004.

Turk, Edward Baron, Marcel Carné et l'âge d'or du cinéma français 1929-1945, L'Harmattan, 2002.

Weber, Alain, Cinéma(s) français 1900-1939. Paris: Séguier, 2002.